

Riikliku õppekava järgmine
muutmine: Miks, mida ja kuidas.

Aaro Toomela

Miks muuta – alles ju muudeti?

Viimased RÕK muutused on “kosmeetilised”.

Oluliselt on muutumas arusaamad ...

- * formaalhariduse olemusest ja rollist indiviidi ja ühiskonna toimimises

- * psüühilisest arengust

- * õpetamise olemusest ja meetoditest

→ On põhjust kogu FHS toimimist muuta. Iga ühiskondlik institutsioon, sh FHS, louakse mingite eesmärkide saavutamiseks → FHS muutus peab algama eesmärkide kirjeldamisest.

Mida ja kuidas muuta?

Kas muuta selgub teades Mida ja miks muuta

→ I etapina alustasime RÕK arendamise kontseptsiooni loomisega.

Töö meeskonnatöö teooria põhine järjekord:

* Vastamist vajavad küsimused ning nende esialgsed vastused sõnastas üks inimene

→ esialgset kontseptsiooni kavandit analüüsis väike (10 inimest) kompetentne töörühm, kes koostas kontseptsiooni põhiversiooni

→ mis esitati kriitiliseks analüüsiks laiemale huvirühmale (~80 HTM + HARNO osalejat)

Peamised ideed Kontseptsioonis:

1. FHS toetab inimese keskkonnaga kohanemise mehhanismide kujunemist toetades eelkõige meelevälise maailma mõistmist
2. Õppe sisu ülesehitamisel peab järjekindlalt toetuma arenguteooriale. Hariduslikult asjakohane teooria eristab psüühika arengus staadiumid, millest kolm (igapäeva-, loogilis- ja süsteemmõisteline) on olulised FHS-s.
3. Õppekavas peab kõigi (!) õpetatavate teadmiste-oskuste valiku põhjendama.

Õppekava sisu muutmine peab olema kooskõlas teiste FHS aspektidega, mis on Kontseptsioonis samuti piiritletud:

4. *Õppimise käsitlus*: õppimise olemuseks on teadmiste ja oskuste areng, mis eeldab aktiivset ja tagasisidestatud keskkonnaga suhestumist nn lähima arengu tsoonis.

5. *Õpetamise käsitlus*: õpetajal peavad olema teadmised ja oskused (õpetajakoolitus), õpetamist on otstarbekas mõtestada kui õpilane-keskkond-nendevaheline suhe tervikut (siit tuleneb nt õppe diferentseerimise vajadus)

6. *Hindamise käsitus*: hindama peab saavutatud taset ja, kujundava hindamise alusel (mida praegu pole), õpilase omadusi, mille alusel valida järgnevat õpetamise sisu ning meetodeid.

7. *Õppekorraldus*: läbivate teemade õpetamine ei tohi olla “läbiv”, õppeainete nädalatundide arv tuleb sisuliselt põhjendada; rohkem peab tähelepanu pöörama erivajaduste varasele avastamisele ja järjepidevale kujundavale hindamisele, põhjendada peab alternatiivsete õpetamise meetodite kasutamise.

8. *Kooli õppekava* suhe RÕK-sse tuleb muuta

II etapp

Kontseptsioonist tulenevalt

→ koostasime *Elus vajalike üldiste toimetulekuskuste klassifikatsiooni*. Selle töö kolmest astmest oleme läbinud kaks:

* Vastamist vajavate küsimuste ning nende esialgsete vastuste sõnastamine

* esialgset klassifikatsiooni kavandit analüüsis väike (10 inimest) kompetentne töörühm, kes koostas klassifikatsiooni põhiversiooni

→ järgmises astmes esitame klassifikatsiooni kriitiliseks analüüsiks laiemale huvirühmale

Klassifikatsiooni aluseks on järgmised ideed:

1. Õppe eesmärk on elus vajalike üldiste toimetulekuoskuste omandamine
2. Oskused = indiviidi ja tema keskkonna suhe
3. Oskused eeldavad teadmisi muudetava asja või nähtuse – enda või keskkonna – kohta
4. Klassifikatsioon peab olema süsteemne
5. Klassifikatsioonis koordineeritakse kolm dimensiooni: keskkonna liigid (füüsikaline, biootiline, psüühiline, sotsiaal-kultuuriline, institutsionaalne), toimetulekustrateegiad (enda või keskkonna muutmine), arenguastmed

Järgmised etapid:

III ainekavade korrastamine vastavuses oskuste klassifikatsiooniga

IV paralleelselt eelmisega: uuendatud õppekava rakendamise ettevalmistamine

Aitäh!